

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATIVE FACTORS AND EFFECTIVENESS OF ACADEMIC AFFAIRS
ADMINISTRATION OF SCHOOLS UNDER THE NAKHON PHANOM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

พีระพงษ์ บัวชุม* ชาญวิทย์ หาญรินทร์ และ ไพฑูรย์ พวงยอด

Peerapong Bouchum* Chanwit Hanrin and Paitoon Puangyod

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University,
Nakhon Phanom 48000, Thailand

*Corresponding author: E-mail: peerasakaow@gmail.com

รับบทความ 11 พฤศจิกายน 2563 แก้ไขบทความ 15 มกราคม 2564 ตอบรับบทความ 28 มกราคม 2564 เผยแพร่บทความ กรกฎาคม 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา (2) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (3) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน (4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูง

4. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาร่วมกันพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 80 และมีความคลาดเคลื่อนการพยากรณ์ เท่ากับ 0.15 สามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.23 + 0.32X_4 + 0.31X_5 + 0.25X_3 + 0.10X_2 + 0.06 X_7$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.36 Z_{x4} + 0.35 Z_{x5} + 0.27 Z_{x3} + 0.10 Z_{x2} + 0.06 Z_{x7}$$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา, ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา, การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to examine the level of school administrative factors, 2) to investigate the level of effectiveness of school academic affairs administration, 3) to identify the relationship between the administrative factors and the effectiveness of academic affairs administration in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, as perceived by school administrators, heads of academic affairs administration and teachers, and 4) to determine the predictive power of administrative factors

affecting the effectiveness of academic affairs administration in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of school administrators, heads of academic administration and teachers, yielding a total of 338 participants. The tools for data collection were two sets of questionnaires. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Cronbach's alpha coefficient, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that:

1. the level of school administrative factors was overall at the highest level.
2. the level of the effectiveness of school academic affairs administration was overall at a high level.
3. The school administrative factors and effectiveness of school academic affairs administration had a positive correlation at a high level.
4. the school administrative factors were able to predict the effectiveness level of school academic affairs administration under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 with the predictive power of 80 percent and a forecasting error of 0.15. The equations were written as follows:

the equation in raw scores

$$Y' = 0.23 + 0.32X_4 + 0.31X_5 + 0.25X_3 + 0.10X_2 + 0.06 X_7$$

the equation in standard form

$$Z'_y = 0.36 Z_{X_4} + 0.35 Z_{X_5} + 0.27 Z_{X_3} + 0.10 Z_{X_2} + 0.06 Z_{X_7}$$

Keywords: School Administrative Factors, Effectiveness of School Academic Affairs Administration, School Academic Affairs Administration

บทนำ

การศึกษานับเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัย ให้มนุษย์สามารถประพฤติปฏิบัติตนและประกอบอาชีพการงานอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม การศึกษาเป็นการกล่อมเกลாதองศาทางสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556, หน้า 4) การศึกษาจึงมีความสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติ ด้วยเหตุที่การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อชีวิตมนุษย์และสังคม ให้มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายและเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2554, หน้า 23) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 39 และกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรง (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 22) จะเห็นได้ชัดเด่นชัดว่าจุดเน้นของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมิติเกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการองค์การทางการศึกษาแล้วจะ พบว่า มีจุดเน้นในหลักการบริหารแบบกระจายอำนาจ โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็น ศูนย์กลางหรือเป็นฐานในการบริหารจัดการตนเอง นั่นคือ การยึดหลักการทำงานเป็นทีมการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นสำคัญ (สังข์ทอง รอดูติก, 2556, หน้า 62)

การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารในยุคปฏิรูปต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารการศึกษา มีความเป็นกัลยาณมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง (ชาตนิ เหมือนโพธิ์ทอง, 2554, หน้า 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษามากโดยเฉพาะผู้บริหารมืออาชีพ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้อง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บทบาทหน้าที่ ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551, หน้า 34) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ดีที่สุด คือ บทบาทของการเป็นผู้นำทางวิชาการ นอกเหนือจากการแสดงบทบาทอื่น ๆ ในเวลาและ

สถานการณ์ต่าง ๆ กัน แล้วผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับบทบาทในฐานะผู้นำทางวิชาการมากที่สุด เพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์จะต้องเกิดจากการบริหารจัดการด้านวิชาการเป็นสำคัญ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาทั้ง 4 ภาระงาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 งาน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 28-121) การบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารตามบทบาทหน้าที่และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำครู ในด้านวิชาการ ทำงานร่วมกับครู กระตุ้นให้คำแนะนำและประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมอบหมายความรับผิดชอบไปให้ครูทุกคนที่จะหาแนวทางหรือวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้โรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551, หน้า 37)

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานด้านวิชาการโดยภาพรวมยังมีปัญหาหลายประการ ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการดำเนินการหลายประการ เช่น ปัญหาด้านหลักสูตรครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนที่เน้นการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ยังยึดการสอนแบบเดิมและครูยังไม่ตรงกับวิชาเอกของครู การขาดแคลนครูผู้สอนตามวิชา ซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ระดับชาติ และไม่เป็นไปตามจุดเน้นที่ 1 ที่ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพิ่มขึ้นโดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 ซึ่งบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยังไม่ถึงร้อยละ 3 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเร่งดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาให้สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามสภาพปัญหาของสถานศึกษา และผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1, 2562, หน้า 10)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

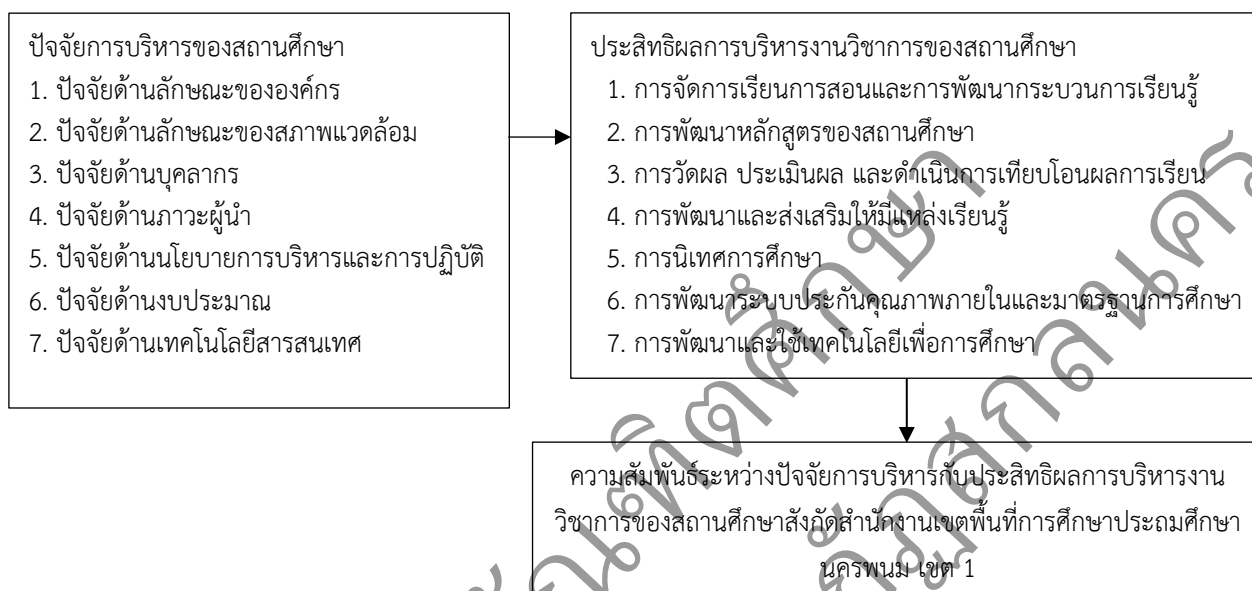
การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยมีกรอบการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา ใช้กรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์แนวคิดของ วินัยพงษ์ คำแหง (2553, หน้า 8-9), กรวิรี เกษบรรจง (2557, หน้า 6-7), วราภรณ์ เนาเพชร (2558, หน้า 19), สำรวม คงสืบชาติ (2559, หน้า 13), เมรินทกมล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560 หน้า 15-16), วิภาพร ยืนยง (2560, หน้า 27-28), Likert (1961, pp. 123-133 อ้างอิงมาจาก วราภรณ์ เนาเพชร, 2558, หน้า 26) และ Steers (1977, pp. 60-139 อ้างอิงมาจาก ศิริภัสสร เตียงสูงเนิน, 2555, หน้า 22-28)

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 41) สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 2,804 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 249 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ 249 คน และครูผู้สอน 2,306 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 338 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 94 คน และครูผู้สอน จำนวน 150 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ โดยอาศัยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 37-43) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมปัจจัยการบริหารทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านภาวะผู้นำ ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โดยการวิเคราะห์หาค่า IC (Index of Item Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ปรากฏว่ามีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ นำผลการทดลองใช้ (Try out) มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยวิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (มนตรี อนันตรักษ์ และคณะ, 2555, หน้า 88-89, ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, หน้า 90-91) แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.25-0.67 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.28-0.65 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน คือ ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อนำส่งสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดย ผู้วิจัยนำส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 338 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บและรับแบบสอบถามกลับคืนมาจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)
5. วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สรุปผลได้ ดังนี้

1.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการมีความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 7 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้แก่แหล่งเรียนรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.2 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพ

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารแต่ละด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์สูงสุดไปต่ำสุด ตามลำดับดังนี้ ดังนี้ มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และมีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารแต่ละด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์สูงสุดไปต่ำสุด ตามลำดับ ดังนี้ มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และมีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารแต่ละด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์สูงสุดไปต่ำสุด ตามลำดับดังนี้ มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และมีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ผลการวิเคราะห์หาอำนาจพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ตัวแปรปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านบุคลากร และมีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 80 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ 0.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณข้างต้น สามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.23 + 0.32X_4 + 0.31X_5 + 0.25X_3 + 0.10X_2 + 0.06X_7$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'y = 0.36 Z_{x4} + 0.35 Z_{x5} + 0.27 Z_{x3} + 0.10 Z_{x2} + 0.06 Z_{x7}$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวินิจฉัยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของสถานศึกษากับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง กับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาจากตัวที่มีความสัมพันธ์สูงสุดไปต่ำสุด ตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวก” ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีทักษะในการบริหาร มีไหวพริบ บริหารงานสถานศึกษาอย่างชาญฉลาด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษาสร้างศรัทธา เป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากร มีบุคลิกภาพ และการวางตัวที่เหมาะสม ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของงานที่ชัดเจน มีการวางแผนงาน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การรายงานผลการดำเนินงาน มีการจัดการการใช้ทรัพยากร มีการประสานงานภายในสถานศึกษาและมีการประสานงานกับหน่วยงานนอกสถานศึกษา ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ตลอดจน

ส่งผลให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา บุราณมย์ (2560, หน้า 90-91) ได้วิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561, หน้า 255-256) ได้วิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด มีความสัมพันธ์กันสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ตัวแปรปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านบุคลากร และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 80 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ 0.15 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ได้” เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นำนโยบายการบริหารสู่การปฏิบัติ และสามารถบริหารบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูง จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นำนโยบายการบริหารสู่การปฏิบัติ และสามารถบริหารบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพในระดับต่ำ จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับต่ำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561, หน้า 255-256) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด มีปัจจัยต่าง ๆ ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 65.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา บุราณมย์ (2560, หน้า 90-91) ได้วิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สมการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพต่อการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.87 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถ่วงน้ำหนักร้อยละ 76.10

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรใช้ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดนำข้อค้นพบไปปรับกลยุทธ์ทางแนวทางและหาวิธีการที่เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งจะสามารถบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

1.2 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถมีหลักการบริหารที่ดีให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานวิชาการโดยมองถึงประโยชน์ส่วนรวมที่สถานศึกษาจะได้รับเพื่อการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.3 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารควรใช้ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการศึกษาด้านงานวิชาการซึ่งปัจจัยแต่ละด้านถ้ามีเพียงพอรวมถึงมีคุณภาพก็จะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาด้านงานวิชาการประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพที่ดีต่อสถานศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาและใช้ปัจจัยการบริหารเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาด้านงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิผลที่ดีต่อสถานศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านอื่นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพราะความสำเร็จของการบริหารงานสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารทั่วไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานด้านอื่นของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพราะปัจจัยการบริหารด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารทั่วไป อาจมีความแตกต่างกัน

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรวิทย์ เกษบรรจง. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). การบริหารองค์กรและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ็น. วาย.ฟิล์ม.
- ชาฤณี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2). (2545). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-28 (19 สิงหาคม 2542).
- พรนภา บุราณมัย. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนตรี อนันต์รักษ์ และคณะ. (2555). วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย. นครพนม: คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- เมรินทร์กาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ราตรี สอนดี. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วินัยพงษ์ คำแหง. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วิภาพร ยืนยง. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำเจ็ดยักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศิริภัสสร เตียงสูงเนิน. (2555). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1-7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- สังข์ทอง รอยุติ. (2556). การพัฒนารูปแบบประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562. นครพนม: กลุ่มนโยบายและแผนงาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็กระยะที่ 2 (ฉบับสรุป). กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- สำรวม คงสืบชาติ. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อาทิตยา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.